

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Economía Española		Código	660G01025
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Cobián Casal, Mercedes	Correo electrónico	mcobian@udc.es	
Profesorado			Correo electrónico	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A6	Economía e mercado de traballo.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A19	Identificar as fontes de información económica e o seu contido.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B4	Capacidade de xestión da información.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B12	Motivación para a calidade.
B13	Adaptación a novas situacións.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B15	Creatividade.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
A6 Economía y mercado de trabajo.	A6	

A13 Transmitir y comunicarse por escrito y oralmente usando la terminología y las técnicas adecuadas.	A13		
A18 Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.	A18		
A19 Identificar las fuentes de información económica y su contenido.	A19		
A31 Aplicar los conocimientos a la práctica.	A31		
A35 Análisis crítico de las decisiones emanadas de los agentes que participan en las relaciones laborales.	A35		
B1 Resolución de problemas.		B1	
B2 Capacidad de análisis y síntesis.		B2	
B4 Capacidad de gestión de la información.		B4	
B8 Razonamiento crítico.		B8	
B9 Trabajo en equipos.		B9	
B10 Reconocimiento a la diversidad y la multiculturalidad.		B10	
B12 Motivación para la calidad.		B12	
B13 Adaptación a nuevas situaciones.		B13	
B14 Aprendizaje autónomo.		B14	
B15 Creatividad.		B15	
B17 Sensibilidad hacia temas medioambientales.		B17	
C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.			C1
C3 Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.			C3
C4 Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.			C4
C5 Entender la importancia de la cultura emprendedora y conocer los medios al alcance de las personas emprendedoras.			C5
C6 Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.			C6
C7 Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.			C7
C8 Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. CRECEMENTO ECONÓMICO E CAMBIO ESTRUCTURAL DA ECONOMÍA ESPAÑOLA	1. Introducción 2. Conceptos básicos de crecemento 3. Crecemento económico español no longo prazo

TEMA 2. MERCADO DE TRABALLO	1. Introducción 2. Contexto actual do mercado de traballo 3. Etapas e factores explicativos
TEMA 3. RECURSOS NATURAIS E HUMÁNS	1. Introducción 2. Territorio, recursos naturais e ambientais 3. Estructura demográfica
TEMA 4. DISTRIBUCIÓN DA RENDA	1. Introducción 2. Crecemento económico rexional 3. Eixos do crecemento español 4. Rexións españolas e europeas 5. Política económica e desigualdades
TEMA 5. DISTRIBUCIÓN FUNCIONAL DA RENDA	1. Introducción 2. Distribución funcional da renda 3. Distribución persoal da renda
TEMA 6. O SECTOR PÚBLICO ESPAÑOL	1. Introducción 2. O papel do Estado na economía 3. O sector público en España 4. A Facenda Pública 5. Gasto público e Estado do Benestar 6. Ingresos públicos 7. Saldo presupostario
TEMA 7. ESTRUCTURA ECONÓMICA SECTORIAL	1. Introducción 2. Sector agrario 3. Sector industrial 4. Sector servicios

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	B1	2	18	20
Traballos tutelados	A13 A19 A31 B2 B4 B8 B9 B12 B13 B14 B15 C1 C3 C6 C8	25	50	75
Sesión maxistral	A6 A18 A35 B10 B17 C4 C5 C7	17	34	51
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.
Traballos tutelados	O alumno levará a cabo un traballo en grupo relacionado coa materia. O alumno entregará o traballo nunha data anterior ao examen da primeira oportunidade, que se indicará aos alumnos ao comezo do curso. Este traballo plantexase tomando como base as actividades de carácter práctico na aula informática (demostracións e/ou exercicios). Utilízanse recursos de páxinas web oficiais (INE, EUROSTAT, FMI, WHO, World Bank).

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Destinadas a reforzar determinados aspectos da aprendizaxe autónoma do estudante mediante o seguimento e supervisión de distintas actividades programadas (busqueda de datos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición dos traballos) Faranse dous grupos reducidos e se programaran tutorías para resolver dúbidas e para facilitar a preparación da proba final

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	B1	Consistirá na realización dun exame escrito onde se evaluarán os contidos desenvolvidos durante o curso. Supoñerá como máximo o 50% da cualificación (5 puntos) , ao que se lle sumarán os obtidos nas restantes metodoloxías, a condición de que se obteñan máis de 2 puntos en devandito exame	50
Traballos tutelados	A13 A19 A31 B2 B4 B8 B9 B12 B13 B14 B15 C1 C3 C6 C8	Realización e exposición dun traballo relacionado co contido da materia (25%). Lecturas críticas, comentarios, exercicios e supostos prácticos nas sesións de grupo que os alumnos deberán entregar ao profesor (25%). A avaliación da participación nas sesións de grupo reducido terá en conta a fluidez expositiva, a habilidade argumentativa e a capacidade de análise e avaliación crítica. Tamén se tomará en consideración o dominio dos contidos temáticos e a capacidade de responder ás objecións ou preguntas suscitadas. O alumno acollido o sistema de avaliación continua e que non realice prácticas ou traballo durante o cuatrimestre realizará a mesma proba obxectiva e non se lle sumarán os puntos de devanditas metodoloxías. A nota obtida durante o curso coa realización das prácticas e o traballo manterase para a convocatoria de Xullo . Aqueles alumnos que non realicen prácticas ou traballo durante o curso e acollanse ao sistema de avaliación continua tamén se lles cualificará sobre 5 puntos en devandito exame. Os alumnos con dispensa académica realizaran o mesmo tipo de proba obxectiva que supondrá o 100% da súa cualificación (10 p.). En ningún caso poderán realizar as outras metodoloxías. Está prohibido acceder ao aula do exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamiento de información, excepto os expresamente autorizados polo profesor.	50

Observacións avaliación

O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do primeiro cuadrimestre e no mes de xaneiro, respectivamente. A entrega de exercicios realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do primeiro cuadrimestre e nas datas que estableza o profesor. Para aprobar a materia, asemade de sumar 50 ou máis puntos (sobre 100) na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima;35 de 70 puntos na proba obxectiva;15 de 30 puntos sobre o total das restantes formas de avaliación. No caso de non acadar esta puntuación a nota final será a obtida na proba obxectiva. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do primeiro cuadrimestre e no mes de xaneiro, respectivamente. A entrega de exercicios realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do primeiro cuadrimestre e nas datas que estableza o profesor. Para aprobar a materia, asemade de sumar 50 ou máis puntos (sobre 100) na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima;35 de 70 puntos na proba obxectiva;15 de 30 puntos sobre o total das restantes formas de avaliación. No caso de non acadar esta puntuación a nota final será a obtida na proba obxectiva. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

Bibliografía básica	- Garcia Delgado, J.L. y R. Myro (Directores) (2012). Lecciones de Economía española. Civitas Thomson Reuters.
Bibliografía complementaria	Picazo, A. (coord.) (2003), Prácticas de economía española, 1ª edición, Madrid, Cívitas.Boletín Trimestral del Banco de España (IV Trimestre 2013 y I Trimestre de 2014)Encuesta de Población Activa del INE (IV Trimestre de 2013 y I Trimestre de 2014)Contabilidad Regional de España del INE (IV Trimestre de 2013 y I Trimestre de 2014)Informe anual de la economía española de la OCDE 2013Argandoña, A. y J.A. García Duran (1993), Macroeconomía española, Cifras e ideas. Madrid, McGraw Hill.Mankiw, N.G. (2004), Macroeconomía intermedia, Madrid, McGraw-Hill.García de la Cruz J.M. t Ruesca, S.M. (coords.) (2007), Economía Española: estructura y regulación, Thompson, MadridMartínez, E. (dir.) (2008), Economía Española, 2ª Edición, Ariel Economía, BarcelonaServicio de Estudios del Banco de España (2005), El análisis de la economía española, Alianza Editorial, Madrid.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á Economía/660G01002

Estrutura Social/660G01036

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Economía do Traballo/660G01027

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías